

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa kierunku:	TEOLOGIA	Forma studiów:	NIESTACJONARNE	Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Przedmiot:	Filozofia religii	Punkty ECTS:	5	Liczba godzin ogółem:	30
Formy realizacji przedmiotu:	Wykład				
Rok akademicki:	2024/2025				
Imię i nazwisko prowadzącego:	dr hab. Wojciech Szczerba, prof. EWST				
Data opracowania/aktualizacji:	26.09.2024				
Dane kontaktowe:	w.szczerba@ewst.edu.pl ; 501 422 737				
Podpis zatwierdzającego:					

Cele przedmiotu

- C1 – zaznajomienie studentów z podstawowymi problematami z zakresu filozofii religii,
 C2 – zaznajomienie studentów z procesem kształtowania się tradycji filozoficznej z uwzględnieniem kontekstu teologicznego i kulturowego,
 C3 – ukazanie znaczenia filozofii religii dla rozwoju współczesnej myśli społecznej, politycznej i teologicznej,
 C4 – przygotowanie studentów do samodzielnej lektury tekstów filozoficznych z wykorzystaniem podstawowych narzędzi interpretacji tekstu filozoficznego.

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji

1. Wpis na III rok studiów niestacjonarnych.

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza:

PEU 1 (K_W08) – Student zna metody interpretacji tekstu filozoficznego, głównie metodę kontekstualną w ujęciu historyczno-krytycznym i jej praktyczne implikacje.

Umiejętności:

PEU 2 (K_U02) – Student czyta i potrafi interpretować podstawowe teksty filozoficzne, uwzględniając ich historyczne, literackie i teologiczne uwarunkowania oraz praktyczne odniesienia do współczesności.

Kompetencje społeczne:

PEU 3 (K_K06) – Student ma świadomość znaczenia europejskiego dziedzictwa filozoficznego szczególnie w zakresie metafizyki dla rozumienia wydarzeń społecznych i kulturowych.

Treści programowe

Treści wykładowe	Wartość godzinowa
W1 Co to jest filozofia religii? Zagadnienia wstępne	3h
W2 Początki filozofii religii: od mitu do logosu	3h
W3 Filozofia przedsokratejska, problem <i>arche</i>	3h
W4 Metafizyka platońska	3h
W5 Arystoteles i Pierwszy Poruszyciel	3h
W6 Filozofia okresu hellenistycznego	3h

W7 Filozofia wczesnochrześcijańska	3h
W8 Średniowieczne pytania o Boga	3h
W9 Średniowiecze a kwestia zbawienia	3h
W10 Nowożytny wymiar filozofii religii: - Imago dei w kontekście kryzysu uchodźców, - Apokatastaza jako symbol inkluzji religijnej, - Teologiczny wymiar pracy - Sekularyzacja a współczesna religijność - Teologia a metaforyczny charakter języka	3h
łącznie	30 h

Narzędzia dydaktyczne

1. Teksty źródłowe – wybrane teksty filozoficzne zawarte w podręczniku
2. Lektura podstawowa
3. Prezentacje studentów np.

1. Kartezjusz – cogito ergo sum
2. B. Pascal – bojaźń i drżenie
3. B. Spinoza – wszystko jest Naturą
4. G. W. Leibniz – najlepszy świat z możliwych
5. I. Kant – przewrót kopernikański
6. F. Schleiermacher – religia jako uczucie
7. G. W. F. Hegel – aktualizacja Bytu
8. A. Schopenhauer – pesymizm filozoficzny
9. S. Kierkegaard – bojaźń i drżenie
10. L. Feuerbach – antropologiczna idealizacja Boga
11. F. Nietzsche – śmierć Boga
12. K. Marks – religia opium mas
13. M. Heidegger – Byt a bycie
14. M. Buber – Filozofia dialogu
15. J. Tischner – dramat i metafizyka
16. L. Kołakowski – Jeśli Boga nie ma

4. Diagramy, schematy, mapy, prezentacje
5. Wykłady i wprowadzenia prowadzącego przedmiot
6. Moderowana dyskusja studentów
7. Zagadnienia egzaminacyjne

Narzędzia weryfikujące przedmiotowe efekty uczenia się

- NW1. Prezentacje studentów
 NW2. Egzamin pisemny

Sposoby oceny (F – formująca i P – podsumowująca)

- F1. Ocena z prezentacji, umiejętność interpretacji tekstów filozoficznych, konstrukcji argumentacji filozoficznych, aplikacji koncepcji filozoficznych.

F2. Ocena z egzaminu pisemnego, ocena z pytania nr 1

F3. Ocena z egzaminu pisemnego, ocena z pytania nr 2

P1. Ocena podsumowująca (średnia z F1 + F2 + F3)

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin dydaktycznych na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem	10 x 3h = 30h
Przygotowanie się do prezentacji (przygotowanie się do analizy prezentacji)	10h
Przygotowanie prezentacji	30h
Przygotowanie się do egzaminu pisemnego	25h (notatki) + 30h (lektura)
Suma	125h
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	5 ECTS (5 x 25h = 125h łącznej pracy studenta)

Literatura podstawowa

Jörg Disse, *Metafizyka od Platona do Hegla*, tłum. W. Węgrzecki, L. Kusak, Kraków 2004 (328 stron).

Przedmiotowy efekt uczenia się	Odniesienie do danego efektu kierunkowego	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Narzędzia weryfikujące przedmiotowe efekty kształcenia	Sposób oceny
PEU 1	K_W08	C1, C4	W1-W10,	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	NW1	F1, P1
PEU 2	K_U02	C1, C4	W1a-W10a	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	NW2	F2, P1
PEU 3	K_K06	C1, C2, C3	W1-10,	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	NW2	F3, P1

Kryteria ocen formujących w odniesieniu do poszczególnych przedmiotowych efektów uczenia się

Przedmiotowy efekt kształcenia	Na ocenę 2.0	Na ocenę 3.0	Na ocenę 3.5	Na ocenę 4.0	Na ocenę 4.5	Na ocenę 5.0
PEU 1 – Student zna metody interpretacji tekstu filozoficznego, szczególnie metodę kontekstualną w	Student nie zna metod interpretacji tekstu filozoficznego, nie rozumie procesu	Student zna metody interpretacji tekstu filozoficznego w podstawowym zakresie, szczególnie	Student zna metody interpretacji tekstu filozoficznego, szczególnie metodę kontekstualną, w procesie	Student zna metody interpretacji tekstu filozoficznego, szczególnie metodę kontekstualną, w procesie	Student zna metody interpretacji tekstu filozoficznego, szczególnie metodę kontekstualną, w procesie kształtowania się tradycji filozoficzno-teologicz-	Student zna metody interpretacji tekstu filozoficznego, szczególnie metodę kontekstualną, w procesie kształtowania się tradycji filozoficzno-teologicz-

ujęciu historyczno-krytycznym, w kontekście kształtowania się tradycji filozoficzno-teologicznej i jej praktyczne implikacje.	kształtowania się tradycji filozoficzno-teologicznej.	metodę kontekstualną, w procesie kształtowania się tradycji filozoficzno-teologicznej.	kształtowania się tradycji filozoficzno-teologicznej. Potrafi interpretować podstawowe teksty filozoficzne.	kształtowania się tradycji filozoficzno-teologicznej. Wie jak interpretować podstawowe teksty filozoficzne i odnosić je do szerszej tradycji filozoficzno-teologicznej.	nej. Wie jak interpretować różnorodne teksty filozoficzne w oparciu o metodę kontekstualną i właściwie umiejscowić je w szerszym kontekście tradycji filozoficzno-teologicznej oraz odnosić je do tradycji teologiczno-eklezyjnej.	nej. Wie jak interpretować różnorodne teksty filozoficzne w oparciu o metodę kontekstualną i właściwie umiejscowić je w tradycji filozoficzno-teologicznej. W sposób krytyczny potrafi odnieść się do tekstów filozoficznych m.in. w szerszym kontekście społeczno-kulturowym oraz w świetle własnych doświadczeń.
PEU 2 – Student czyta i potrafi interpretować podstawowe teksty filozoficzne uwzględniając ich historyczne, literackie i teologiczne uwarunkowania oraz odniesienia do współczesności.	Student nie potrafi interpretować tekstów filozoficznych i nie rozumie ich znaczenia.	Student posiada podstawowe narzędzia potrzebne do interpretacji tekstów filozoficznych. W sposób ograniczony rozumie ich uwarunkowania i odniesienia do współczesności. W podstawowym zakresie potrafi wykorzystywać narzędzia te do interpretacji	Student posiada podstawowe narzędzia potrzebne do interpretacji klasycznych tekstów filozoficznych. Rozumie ich uwarunkowania i odniesienia do współczesności. W podstawowym zakresie potrafi wykorzystywać narzędzia te do interpretacji tekstów filozoficznych. Rozumie kontekst	Student posiada podstawowe narzędzia potrzebne do interpretacji tekstów filozoficznych i wie jak wykorzystywać je do interpretacji tekstów filozoficznych, starożytnych i nowożytnych. Rozumie uwarunkowania tych tekstów w tradycji filozoficzno-teologicznej. Potrafi odnieść te tek-	Student posiada podstawowe narzędzia potrzebne do interpretacji tekstów filozoficznych i wie jak wykorzystywać je do interpretacji różnorodnych tekstów filozoficznych. Rozumie uwarunkowania tych tekstów w tradycji filozoficzno-teologicznej. Potrafi krytycznie odnieść się do tych tekstów z perspektywy współczesności, uwzględniając dyskurs teologiczno-filozoficzny.	Student posiada podstawowe narzędzia potrzebne do interpretacji tekstów filozoficznych i wie jak wykorzystywać je do interpretacji różnorodnych tekstów filozoficznych. Rozumie uwarunkowania tych tekstów i potrafi wyciągać wnioski z interpretacji oraz odnieść je do współczesności. W sposób krytyczny potrafi interpretować stanowiska filozoficzne w świetle współczesnego świata oraz własnych doświadczeń.

		tekstów filozoficznych.	tych tekstów.	sty do sytuacji współczesnej.		
PEU 3 - Student ma świadomość znaczenia europejskiego dziedzictwa filozoficznego szczególnie w zakresie metafizyki dla rozumienia wydarzeń społecznych i kulturowych.	Student nie rozumie znaczenia europejskiego dziedzictwa filozoficznego dla rozumienia wydarzeń społecznych i kulturowych.	Student ma ograniczoną świadomość znaczenia europejskiego dziedzictwa filozoficznego dla rozumienia wydarzeń społecznych i kulturowych.	Student ma świadomość znaczenia europejskiego dziedzictwa filozoficznego szczególnie w zakresie metafizyki dla rozumienia wydarzeń społecznych i kulturowych w ich historycznym kontekście.	Student ma świadomość znaczenia europejskiego dziedzictwa filozoficzno-teologicznego szczególnie w zakresie metafizyki dla rozumienia wydarzeń społecznych i kulturowych. Potrafi wskazać przykłady i zastosowania w ujęciu historycznym i współczesnym.	Student ma świadomość znaczenia europejskiego dziedzictwa filozoficzno-teologicznego szczególnie w zakresie metafizyki dla rozumienia wydarzeń społecznych i kulturowych. Potrafi wskazać przykłady i zastosowania. W sposób krytyczny odnosi się do poszczególnych stanowisk filozoficznych i ich społecznych oraz kulturowych egemplifikacji. Potrafi odnieść swoje wnioski do rzeczywistości eklezjalnej/teologicznej.	Student ma świadomość znaczenia europejskiego dziedzictwa filozoficzno-teologicznego szczególnie w zakresie metafizyki dla rozumienia wydarzeń społecznych i kulturowych. Potrafi wskazać przykłady i zastosowania. W sposób krytyczny odnosi się do poszczególnych stanowisk filozoficznych i ich społecznych oraz kulturowych egemplifikacji. Jest w stanie dyskutować nad możliwymi zastosowaniami tradycji filozoficzno-teologicznych w określonym kontekście kulturowym. Potrafi odnieść swoje wnioski do rzeczywistości eklezjalnej i teologicznej oraz ująć je z perspektywy własnych doświadczeń.